

F O A I E

пентрѣ

МИНЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 16.

Luni 20. Aprilie.

1842.

MEDITAȚIE.

Ън минѣт.

(Канет.)

Ън минѣт ши ѳииндамѣ дѣн не естѣре, аз трѣвѣит се примѣскъ дѣтрѣ дѣрерѣ лакрѣмѣле вѣкѣрѣѣ спре але рѣсплѣтѣ кѣ але дезпѣдѣждѣрѣѣ . . . О крѣдѣле минѣт, пентрѣ че венѣрѣ та аз фост хотѣрѣжѣт пентрѣ минѣ? Пентрѣ че дѣтѣрѣзѣрѣ та нѣ аз цѣнѣт дѣн сѣнѣцѣ аскѣпѣсѣ а тѣѣ ѳиинѣт, сѣѣ дѣкѣ аз фост не апѣратѣ тречереа та, се ѳѣ вѣтѣт ѳѣрѣ а продѣче родѣл че те властѣтѣ. . . . Дѣсѣ тѣ аѣ фост нѣмѣт пентрѣ ка дѣн ѣвѣрѣ та се прѣѣтеск ачѣстѣ формѣ. . . Тѣ аѣ трекѣт, аѣ адаос о парте дѣн вѣкѣрѣ, тѣѣ дат вѣтѣрѣѣ, ши репѣцѣзѣрѣ та аз трас дѣпѣ сѣне тѣмпѣл че аз формат дѣрерѣ а доѣзѣчѣ ши чѣнчѣ де анѣ. Пасѣл тѣѣ не дѣнчетат ѳиинд ѣрмат де алѣл, аѣ реалѣзат кѣпоцѣинда венѣрѣѣ тале, ши аѣ адѣс ѣн алѣл, кареле маѣ крѣд декѣт тѣне, дѣнѣ аѣ рѣнѣт дѣн зѣорѣл сеѣ нѣдеждѣ че тѣ о трѣфтѣ дѣн вѣкѣрѣ. . . Крѣделор мѣнѣте! дѣнчетадѣ де акѣт а маѣ вате пентрѣ минѣ, тѣлѣдемѣцѣивѣ дѣн крѣзѣмѣ а доѣзѣчѣ ши чѣнчѣ де анѣ, дѣстѣл, еѣ нѣ маѣ дорѣск нѣмѣк дѣла воѣ. . . Воѣ адѣ дѣнгронат дѣн ачѣст мормѣжѣт ѳерѣчѣрѣ тѣѣ, ѳачѣдѣ ка

ея се ѳѣе ши пентрѣ минѣ рѣсплѣтѣрѣ ачѣстѣѣ кѣмплѣте вѣедѣ. . . Сѳѣршаскѣсе кѣ дешкѣдерѣ са ши кѣмплѣрѣ воастрѣ. . . Ачѣст мормѣжѣт! . . . Оѳ! дѣн трѣнѣсѣл е стѣпѣсѣ кандѣла вѣедѣѣ тѣле, ея дѣнѣ аѣ рѣнѣт ѳерѣчѣрѣ, дѣн трѣнѣсѣл се дешѳаче ѣнѣма пентрѣ карѣ вѣтеа ши атеа; кѣ а са дешкѣдере соарта дѣнѣ аѣ рѣнѣт тот, че ам авѣт маѣ скѣтп, нѣрѣнѣцѣ, ѳрацѣ, рѣде, прѣѣтѣнѣ, тѣлѣнѣжѣре, нѣдежде, ѳерѣчѣре, пре тоате прѣвѣндѣле ка пе ѣн прѣѣсѣ, маѣ ѳѣкѣт а вѣрѣса лакрѣмѣ пентрѣ крѣзѣмѣ са. Че дѣнѣ аѣ маѣ рѣтмас де каре се тѣѣ вѣкѣр, саѣ се сѣсѣнѣн? . . . Нѣмѣк, тоатѣ ѳерѣчѣрѣ а доѣзѣчѣ ши чѣнчѣ де анѣ аѣ фост ѣн вѣс, дѣсѣ тѣѣ лѣсат ѣн вѣк де а сѣѳерѣ, а сѣсѣнѣна ши а влѣстѣта. . . Дѣн ачѣст хаос де дѣрерѣ, дѣн ачѣст океан де кѣмплѣре лакрѣмѣле тѣле дѣн задар кѣрг дѣнѣнѣтеа не сѣнѣдѣрѣѣ, о лакрѣмѣ дѣнкѣ нѣ саѣ скѣрс, ши ѣа чере о алта спре а спѣла трѣптѣле крѣзѣмѣѣ. . . Ын сѣсѣнѣн дѣнѣдѣнѣт пентѣл тѣѣ, ши омѣл тѣран дорѣше а авѣѣ ши алѣл. Омѣле! . . . оаре нѣтѣле те ѳаче се ѳѣѣ тѣрѣ? оаре ѣнѣма та нѣ саѣ стрѣнѣнѣс де дѣрере, саѣ гѣнѣдѣцѣ кѣ дѣнѣвѣчѣ вѣѣ ѳѣ вѣсел? . . . ѳѣе ка ачѣсте лакрѣмѣ нѣнѣ дѣн сѳѣршѣт сѣдѣ адѣкѣ тѣлѣдемѣрѣѣ, ѳѣе ка крѣзѣмѣ та се нѣ сѣчере

podzriame ei. . . Днесъ дакъ нѣмеле меѣ, есте ши ал тѣѣ, гъндеце къ поате съ се aprindъ ши дн inima та ачеастъ аршидъ. . . . Dar orizonta тѣѣ есте сенин, барка та плътеце не о mare liniicitъ, ши сфлетъци департе де а симци дзререа, о дн плінеце къ пепъсаре . . . Dar oare necimdirea та ва фи маі пѣрзрелникъ декхт невиновъдѣа mea? Oare dorinda ши плъчереа де а аскълта съспинѣри дци вор а дъче дн вечі тълдестирі? . . . Фіе ка влестемъриле ачелора пре каріи тхна та іаѣ днпінс дн сѣферірі, съ се пѣрдъ дн хаос, фіе ка еле се нѣ стръбатъ пълъ ла тропъл дрептъдеі, фіе ка дн минътъл ръсѣфлъреі тале чеі дин вртъ, сфлетъци не тълвзрат де стрігъриле челор асприци се трѣкъ дн ачѣ тълдестире кътръ лъканъриле черещі, дн каре ел аѣ фост аиче пре пѣтхнт, фіе ка аколо дн черіврі протегіт prin жерт-філе не лецивіреі тале се поци аве днкъ тълдестирі де а азлі съспинѣри, а дори лакрхмі, ши а адора крѣзімеа та, фіе дн сѣхршиг ка пасъл тѣѣ кълхкнд пѣрзреа не зн дрѣт neted се те дъкъ аколо знде тѣ дорещі. . . . Днесъ днкъ фінд не тропъл ферічиреі, ръсплътіреа дци гръвеще минътеле дзререі, днкъ афлхндзте дн летаргъл не симциреі, верміле мѣстръреі де кѣдет дци roade фіръл плъчерімор. . . . Къ тоате ачесте тѣ днкъ ещѣ весел, фрзптеа та днкъ е сенинъ, ши кхмпъл вїиторіалѣ тѣѣ акоперіт къ трандафірі ши мїрт. Dar вїтѣте, привеще ла ачеастъ фрзпте днкредїтъ де дзрері ши веі афла ши соарта та. . . . Oare нѣ аѣ авѣт ши іа зїле senine? Oare ачест пепт нѣ аѣ ръсѣфлат ши ел зн aer де плъчері? Oare сфлетъл меѣ аѣ фост тот трїст? . . . Нѣ, ам фост ши

еѣ odatъ дн сіпъл ферічиреі, там легънат не врацъл сеѣ, ши ам гѣстат дин къпа са, днесъ іатъ timpъл ши крѣзімеа кѣт аѣ сѣчерат трандафіріі де не образъл меѣ, кѣт коаса*са retezind фоїле невиновъдѣеі аѣ лѣсат нѣмаі зн трѣнкїѣ днegrїt де асприрі. . . . Невиновъдѣа mea аѣ фост зн vic, іа саѣ трекут, ши inimamї, треви а алънга пасъриле пѣдеждеі, dar ши ачеста маі іѣте декхт фълдѣръл аѣ періт дн днтъперікъл necimdireі, ши фїндамї рѣтъчїнд дн лаверінтъл вїедїі нѣ поате аве алъ парте пре пѣтхнт декхт сѣферірі, съспинѣри ши влестемъри. . . . Oare дн ачест зїверс нѣ ам авѣт ши еѣ парте де плъчереа са, oare ачест соаре че акѣт нѣ маі есте dorit а ръсърі, нѣ аѣ вріментзїт пасъл пѣдеждемор теле? Саѣ пѣтхнтъл че акѣт есте мор-тхнтъл ферічиреі теле нѣ аѣ скос ши пептрѣ mine флорі? . . . Аша! . . . Тоате че сѣнт, че vedem, ши че simdim era ши ал меѣ, тотъл era пептрѣ mine, ши nimik нѣ era че мї ар фи фост strein, фрзтвседъ, плъчере, пѣдежде, ферічире, prietini, фраци, пѣринци, тоате era дн сіпъл меѣ ши inimamї не врацъл мор. Nimik нѣ тъл-взра невиновъдѣа тѣ, тотъл era senin, кхр-та вїедїі дндрептатъ не акъл ферічиреі, ши цертъриле де каре акѣтъ сѣвчїѣм дн-подовїте къ kpin ши dafin; днесъ фортзна рѣстърхкнд не семїніі меі дмї да о іко-анъ а крѣзімеі сале, ши дмї пѣстра зн минът дн каре ам тревигт се гѣст дин къпа са. . . . Вісъл знеі вїедїі ферічїте саѣ трекут, ши плъчереа де зн минът есте ръсплъ-тїтъ къ зн vїitoris dezпѣдъждзїт, тот че дндълчеа акѣт дмї есте venin, тот омъл врѣжманш, ши віаца о хотърѣре тіранъ. . . . Ън минът ши іатъ сѣфър, зн минът

ші дъреріле дноврѣнд оrizonѣл пѣдежде-
лор теле маѣ фѣкѣт а влестема ші а
тѣпгѣ хотърѣреа отѣлѣ ші пре ом. . .
Лакрѣміле теле днкѣ пѣ рѣсплѣтѣсе пріе-
тешѣгѣлѣ фратернал, ші еле аѣ тревѣит
се кѣргѣ ші асѣпра торпѣнтѣлѣ ачеліа
пентрѣ кареа трѣіам, пасѣл меѣ днкѣ пѣ
пѣрѣсісѣ ціntерімѣл, ші вестіторіѣл глас
а рѣсѣфлѣреі де не зрмѣ тѣ кемѣ де а
тѣпгѣ ші дн сѣжршіт а днрона вїіторіѣл
меѣ. . . О лакрїмѣ кѣргѣнд пе алта, вн
сѣспн черѣнд алтѣл, о дърере трѣгѣнд
дѣпѣ сіне алта, о деznѣдѣждѣре зрмѣнд
алтїа, іатѣмѣ дн сѣжршіт пе ачест океан
де дърере ліпсіт де тоате, streіn днтре
семїні, ші лакрѣміле теле сокотїте ка
жѣртѣе але ачестеї вїедї, іатѣмѣ департе
де прагѣл ферїчіреї черѣнд тїлѣ ші дн-
ніnc де тодї, кемѣнд тоартѣ ші влесте-
мѣнд днтѣрзіерѣ са. . . О Doamne. фѣ
ка маї днкѣрѣнд сѣ се днплїнѣскѣ хотър-
ѣреа та пѣсѣ асѣпра отѣлѣ, фѣ ка прїn
о тоталѣ нїмїчіре сѣ се стїнгѣ ші фѣклїа
вїедїі теле, мїстѣенце, скїмѣ а тѣ дърере,
днтоарнѣ-тѣ іарѣші дн пѣфїнцѣ, тѣпѣ,
трѣспенце дїn скавнѣл пѣтереї тале асѣпра
а тот пѣтѣнтѣлѣ, спалѣ саѣ дндоїенце
концїнца, кѣртѣ ші дїсфїнцазѣ креатѣра
че те пѣчїнстѣенце! . . . Нѣ Dѣmнеzeлe!
пѣ аместека деznѣдѣждѣрѣ тѣ кѣ о аце-
птаре плѣкѣтѣ, пѣ днвїна сѣжршітѣл меѣ
кѣ а ачелора чешї adoreазѣ віаца, пѣ а-
скѣлата рѣгѣчївнѣ ачееа че есѣ дїn о іnї-
тѣ рѣпїтѣ, чї фѣ пѣмаї ачееа че воїа пѣ-
терїі тале чере, пѣ Dѣmнеzeлe, еѣ пѣцї
чер нїмїк, вїтѣмѣ, ласетѣ дн а mea сѣ-
ферїре, саѣ чел пѣцїn мїстѣенце ачест їзвор
де сімїцїтате, че пѣ есте декѣт вн крѣд
товарѣш ал вїіторїлѣлї меѣ. . . Кѣте

сѣспнѣрї, кѣте днтрерѣшпте стрїгѣрї тре-
вѣіе спре а рѣскѣмѣтѣра крѣда mea соартѣ,
днсѣ тоате zedарнїче шї неаззїте, пѣ пот
амї скїмѣва ачест дрѣм пресѣрат де дърерї,
пѣ пот ка пѣвїnd днтре мїне шї вїіторїѣ
вн воал де песїмїре се тѣ факѣ а вїта
тоате трїстелемї зїле де фаталїтате, пѣ
пот а тѣ префаче, сѣѣ макар амї внѣра
повоара ачестор асѣпрїрї. . . Поате! . .
днсѣ пѣ, пѣ, еѣ днкѣ тревѣіе се сѣфѣр. . .
Dар! . . . кѣ тоате ачестѣ днкѣ вн мїнѣт,
днкѣ о кѣмплїтѣ ловїтѣрѣ а соартеї, шї
апої вїтѣнд тоате крѣделемї сѣферїрї воїѣ
dormї дн вечнїка вїтаре.

Georgie Vлжкѣ.

A D D Ѧ N A P E

de челе дїn тѣїѣ

Хатхѣмаїзѣрї (фермане) че саѣ dat дѣвїтѣ
времї де кѣтрѣ поарта отоманѣ Цѣрїї
ромѣнѣцїї.

(Ѣрмане.)

Днтр'ачест кїn саѣ зрмат стѣпѣнїреа
Domпїлор Ромѣнї зрмѣторї лѣї Мірчеа
дн кѣрс де 63 де anї адекѣ: пѣпѣ ла а-
нѣл 1456, кѣнд сѣвїндѣсѣ пе скавнѣл ото-
манїческ Махомет ал Пїлеа шї зркѣнд
трївѣтѣл цѣрїї ла 10,000 де галвєнї шї 500
де копїї, чел дѣпѣ ачѣ време Domп ал
Цѣрїї ромѣнѣцїї Влад Басарав Лѣотѣ, пѣ-
пѣмаї кѣ саѣ днпотрївїт ла рѣспѣндереа
харачѣлѣ, чї трѣгѣнд пе тодї лѣвѣїторїї
Цѣрїї кѣ фетемїле шї копїї лор днпрезнѣ
кѣ мїшкѣтоареа лор старе, сѣпт поалеле
мѣвїдїлор Карпадї, дн челе маї пѣстрѣвѣ-
тѣте шї dese пѣдѣрї, аѣ енїт кѣ 10,000 о-
сташї алешї дїn трѣпеле ромѣнѣцїї, шї

*)

Дитро коасте аѣ пѣвъліт асѣпра Авангардїи тѣрчещї, каре венеа сѣл ватѣ пентрѣ не-сѣпльпереа че арѣтасе че'ші авеа лагѣрѣл сѣѣ дн кѣмпѣл Kazachilor дїн жос де Тѣрговїще, шї ізвїндѣї фѣрѣ весте ажѣторїт де дитѣперекѣл попдї, знде еї (Тѣрчї) сѣ афла дадї ла дезміердѣрї дн чѣдѣре (кор-тѣрї) фѣрѣ врео темере, дндатѣ аѣ днче-пѣт аї тѣїа шї аї днжѣогїа ка пе ої, днкѣт нѣ аѣ рѣмас пїчор дїн трѣншї, апої адао зї, Влад водѣ аѣ порѣнчїт де іаѣ петрект пе тодї дн цапѣ шї іаѣ дншїрат пе кѣмп пзїнд дн мїжлок пе командїрѣл лор Хадїм Паша. Дѣпѣ ачееа днкѣркѣндѣсе Рѣмѣнїї де амѣнїїїле тѣрчещї шї хаз-пале де ванї че аѣ авѣт кѣ дѣншї; саѣ трас іарѣшї ла пѣдѣре, — кѣнд дн зрѣѣ сосїнд шї днсѣшї Махомет ал Плеа кѣ 120,000 де остапїї дѣпесте дѣпѣре, шї пе днтѣмпїнѣнд, пїчї сѣфлет де ом саѣ до-вїток орї алт чеванї вїедѣитор; сѣ афла дитро таре мїраре, маї кѣ самѣ кѣ пїчї де авангарда са пїчї о шїре нѣ авеа дн кѣтро сѣ ва фї афлѣнд, кѣнд тотодатѣ фѣрѣ весте апронїндѣсе де Тѣрговїще даѣ песте ачееа траїкѣ фантѣ алѣї Влад шї възѣнд пе кїар дїн сѣфлет ізвїтѣл сѣѣ Хадїм Паша пѣс дн цапѣ шї дн вѣркат кѣ капотѣл рошѣ дн мїжлокѣл челор-ландї, аша таре саѣ спїтѣжлѣт, днкѣт аѣ лѣат ла фѣгѣ кѣ тоатѣ арміа са шї нѣ саѣ опрїт пѣпѣ ла дѣпѣре деспре каре лѣжнд шїре Влад воевод, аѣ порпїт кѣ оастеа са дѣпѣ дѣншїї шї іаѣ гонїт пѣпѣ дѣнколо де Годѣ беакан, апої диторкѣндѣсе дн апої аѣ жѣфїт тоате сателе шї о-рашеле тѣрчещї кѣте іаѣ стат дн кале, шї вїнд дн капїтала са Тѣрговїщеа іар аѣ адѣнат породѣл шї аѣ днченѣт а стѣ-

пѣпї дн паче, скѣтѣрѣндѣсѣ шї лепѣдѣндѣсе кѣ ачест мїжлок де сѣпт протекѣїа отоманѣ, пѣпѣ дн зїлеле Домпѣлѣї Радѣл ал Алеа кареле саѣ зїс чел фѣрѣмос, кѣнд іарѣшї аѣ дат цара кѣ кондїїї сѣпт протекѣїа отоманѣ. —

Ын алт хатхѣмаїзп (Ферман) ал лѣї Сѣлтан Меетет ал II. дн апѣл 1460.

„Конпрїндереа ачестѣїа дѣпѣ че вор-веще шї днтѣреще тоате челе че сѣ конпрїнд дн маї сѣс пѣтїтѣл хатхѣмаїзп ал лѣї Кїлдрїм Ваїазїт, апої адаогѣ челе зр-тѣтоаре.“

„Ототманїї сѣ нѣ сѣ аместече дн Царѣ сѣпт пїчї зп кѣвѣнт, пїчї сѣ стѣпѣлѣскѣ, пїчї сѣ вїе де лок дн прїнцїпат, декѣт пѣмаї зп трїмїс днтѣрѣтеск сѣ вїе пентрѣ прїї-тїреа харачѣлѣї, шї ачеста кѣ воїа Домпѣ-лѣї, шї сѣ се днсодеаскѣ де зп ом Домпеск дела дѣпѣре пѣпѣ ла Тѣрговїще, кареле лѣжнд харачѣл, сѣ се днтотаркѣ іарѣшї кѣ отѣл Домпеск пѣпѣ ла Пїзрїїї, знде нѣтѣрѣнд де ал доїлѣ ванї, (карїї вор фї зече мїї де галвенї, Сѣлтанї, сѣпт а поастрѣ тѣра,) сѣ іа де аколо ілам (адеверїнда) кадїї (жѣдекѣторѣлѣї) шї трекѣнд ла Рѣн-чѣк, сѣ іа шї де аколо ілам, ка сѣ рѣмѣе Цара пѣсѣпѣратѣ, дака дїн днтѣмпларе сѣ вор пїерде ванї пе дрѣм.“*)

„Орї че Моаметан ва авеа прїчїнѣ кѣ врѣзп Ромѣн, жѣдеката лѣї сѣ се кавте ла Дїванѣл Домпеск, дѣпѣ обїчеїл шї ле-

*) Кѣ тоате кѣ дѣпѣ ачаста аѣ прїсосїт сѣма пѣтїтѣлѣї харачї; трїмїтереа лор днсѣ ла Константїнопол саѣ зрѣат тот кѣ кїпѣл пре-зїс, пѣпѣ ла Шерван водѣ Кантакѣзїно. —

дїле Църи, шї хотържрѣ жѣдекъдїи; съ аївъ търїе.

„Негъдъторїи търчі, карїи вор венї къ марфѣ, съ фїе прїи шїреа шї воїа Домнѣ-лвї шї дїи че лок сѣнт; шї фърѣ зъвавъ орї съ кѣмпере кѣ рѣдиката, саѣ асемenea съшї вѣпъзъ марфа лор дн тѣрг шї съ іасъ дїи прїнципат дндатъ, іар пѣ съ се презвѣле вѣпъздн шї кѣмпърѣнд, дн осъвїте локърї.“

„Ачещї Търчі съ пѣ аївъ вое а лѣа слѣгъ Ромѣн, нїчі слѣжнїкъ тѣере Рѣ-тѣнкъ, шї нїчі съ аївъ осївїт лок де днкіпъчѣне.“ —

„Ігзар ферман (адекъ: порѣнкъ кїе-тѣоаре, дїтаціе) съ пѣ съ факъ нїчі влї лѣквїтор дїи Цара ромѣнѣскъ пентрѣ нїчі вл фелїѣ де жалѣв, нїчі съ се рѣдїче чїне-вашї дїнтре лѣквїторї ал дѣчела Царїград саѣ ла врео алтѣ жѣдекъторїе де але Тър-чїи. — Дат дн апѣл ецїрї 872.“ —

„Нѣмїтеле ашезътѣнтърї шї днток-мїрї се копрїнд шї дн челе дѣпъ ачесте фермане, каре саѣ маї трїмїе дѣпъ време дн Цара ромѣнеаскъ. Адекъ:

„Фермане, прїи каре съ днтърѣа прї-велегїрїле Църї дѣпъ челе дїи тѣїѣ хат-хѣмаїзнърї ш. а.“

„Фермане, ка Търчїи съ се негъдъто-реаскъ пѣмаї прїи тѣргѣрїле Църїи, іар пѣ шї дн алтѣ пѣрдї, шї съшї дѣ марфа лор кѣ рѣдиката, асемепѣ шї съ кѣмпере дн време хотърѣтѣ шї зїле пѣмїте ка негъдъторїи чейкѣ сорок, іар пѣ дѣпъ воїн-ца лор.“

„Фермане, прїи каре съ порѣнчекъ пѣрдїле днтїндерїи днтѣрѣдїи отомане, ка съ пѣ се съпере Ромѣнїи нїчі де харачї,

нїчі де врео алтѣ даре, шї днкъ нїчі пентрѣ днтѣрѣкѣмїнтеа че поартѣ еї.

Фермане, прїи каре се попреще тре-череа (дѣпесте дѣпѣре дїнкоаче) шї пентречереа дн Царѣ, пѣпѣмаї а Търчїлор челор де рѣнд; дар нїчі ачелор маї марї, пашї.

„Фермане, пентрѣ попрїеа Ігзар фер-манелор (порѣнчїлор прїи каре съ рѣдїка чїнева кѣ вѣтвалшїр), ка съ пѣмаї поатѣ чїнева съ рѣдїче дїи Царѣ врепн пѣтѣп-теан, шї съ'л дѣкѣ ла жѣдекъторїїле Тър-чещї де дїнколо.“ —

„Фермане, дн каре се копрїнде ка але-череа Домнїлор съ се факъ дїи партеа воерїлор пѣтѣптепї, шї днтр'ачесте се днтѣреск тоате ферманеле пѣпъ астѣзї, дн даторѣнд пе воерї съ фїе съпѣшї кѣтре Домн, іар пе Домнї съ се поарте кѣ дра-госте кѣтре воерї, шї тотдеавна прїчїпїле Църїи съ се черчетезе шї съ се хотъраскъ, кѣ сѣатѣл воерїлор. — *)

(Ва ѣрма.)

*) Прескѣртареа ачестор днтѣрѣтѣщї фермане, саѣ гѣсїт днтокмаї сврїсе дн оаре каре кѣр-тїчїкъ, а рѣпосатѣлѣ днтѣрѣ ферчїре Алексан-дрѣ Вѣкѣрескъ, кареле о лѣасе дела преавъ-пѣл съѣ пѣрїнте мареле Бан Іенакѣ Вѣкѣ-рескъ, іар пѣрѣреа поменїтѣл ачеста пѣрїнте подоава (зїк) а повлещї Църїи ромѣнѣщї, чїп-стеа пашїи шї лѣзда патрїи, аѣ мїжлочїт а лѣа ачесте копїи прїи марї келтзелї шї даре де ванї, кїар дїи челе адеѣрѣте кондїчї днтѣ-пѣрѣтѣщї, дн времеа петречерї сале дн Кон-стантїнополї, (прекѣт тѣртѣрїседе днсѣшї кѣ тѣпа са. —

Din тълте пѣцине.

— Тоате нациле, каре пе фемеі ле маі цин свѣт лѣват ши алте диквѣиторі дикѣсе, стаѣ пѣпѣ астѣзі пе чеа маі апѣсѣ треаптѣ а децентѣріі ши а десволтѣріі дѣхлѣі. Чеі дин тѣі оамені аѣ фост Италиеніі, каріі пе фемеі десровѣндѣле леаѣ рѣдикат ла сіне, — лор леаѣ ѣрмат Французіі ши дндатѣ дѣпѣ ачециѣ Церманіі, апоі Енглезіі. Дечі е де днсемнат, кѣ дн ачеа тѣсѣрѣ де време, дн каре кѣ днчетѣл с'аѣ сѣвѣршит десровѣреа фемеілор, се десволтарѣ ши пѣтеріле дѣхлѣі оменеск ши се ажѣнсе ачеа треаптѣ де кѣлтѣрѣ, деспре каре нічі поменире пѣ поате фі пе аколо, ѣнде лѣмеа фемеіаскѣ дши афлѣ але сале хотарѣ днтре пѣрѣдѣі ши зѣбрелеле харемелор. Днтр'ачеа ка кѣвинтеле ачестеа сѣ фие десѣвѣршит днцелесе ши де кѣтрѣ ачеі аі поцуріі четиторі, каріі п'аѣ кѣпоциндѣ маі де апроапе деспре кѣпѣл цинеріі фемеілор анѣмит ла рѣсѣрѣтеніі ши ла тѣлци каріі аѣ а фаче кѣ рѣсѣрѣтеніі, поі ам фі даторі а доведі, кѣткѣ дн рѣсѣрѣт стрѣкѣчѣнеа ши скѣлчѣереа пѣравѣрлор ла сексѣл чел фрѣмос есте маі маре, декѣт дн челе маі марі четѣци але Еѣропей. Де п'ам пѣтеа доведі ачестеа, атѣнчі пѣ с'ар днцелесе, пептрѣ каре прѣчинѣ дндестѣлатѣ сѣ дорѣм десровѣреа фемеілор ши ла алте нациі афарѣ дин Еѣропа. Кѣ тоате ачестеа, днпрециѣрѣрѣле пе сілеск а пѣне матеріа ачестеа ла о парте пѣпѣ ла алте времѣ.

— Бѣрѣвадѣі чеі днѣвѣцадѣі одѣниоарѣ кѣцѣта маі тѣлт ши скрѣа маі пѣцин. Дн зѣоа де астѣзі се скрѣе атѣт де тѣлт, дн кѣт пе лѣнѣгѣ чеа маі кѣратѣ дорѣндѣ, тотѣш пѣ маі рѣтѣне време де кѣцѣтат.

— Дн Рѣсіа се фаче пе тот апѣл кѣте о сѣрѣѣтоаре днтрѣ помениреа лѣбертѣциі. Народѣл алеарѣгѣ ла пѣацѣ ши фиедѣекаре кѣтпѣрѣ кѣте о пасѣре, кѣреі а поі дн дѣ дрѣтѣл словозѣндѣо. Днтрѣ помениреа де лѣбертате, — де ачі с'ар ведеа, кѣ ачестеа петрѣкѣсе одатѣ ши дн ачеа царѣ. — —

— Се шие кѣ ла рѣлициѣ Кѣвакерілор фемеіле аѣ воіе а спѣне предѣкацие. Нѣ де тѣлт дн Фѣладельіа (дин Нордамеріка) о Кѣвакерѣ цѣнѣ кѣтрѣ адѣнаре ѣрмѣторѣл кѣѣлѣт: Іѣѣдѣіі меі прѣіетѣніі! Треі лѣкрѣрѣ сѣлѣт, каре пе тѣне тѣ пѣн ла пѣрѣре. Дн тѣйѣ, кѣткѣ ѣѣіедѣіі ѣат поателе жос фѣрѣ ка сѣ ацѣпта коачереа лор. Ал доілеа, кѣткѣ оаменіі се омоарѣ пе сіне дн рѣсѣвоаіе саѣ дн дѣеле ши пѣ ацѣаптѣ пѣпѣ че леар ѣені тоартеа фѣреаскѣ. А треіа, кѣткѣ фечоріі алеарѣгѣ дѣпѣ фетѣде, кѣчі, де ар рѣтѣнеа еі а касѣ, фетѣдеме ар ѣені ѣѣѣроасе ла дѣпѣшіі.

— Тѣпелѣл, адекѣ дрѣтѣл ачел маре свѣтпѣтѣнтеск скос пе свѣт патѣл марелѣі рѣѣ Темсе ла London, ши іспрѣѣит маі де кѣрѣнд, костѣсеце 445,270 пѣциі Стерлінциі, цѣрѣн ѣрмаре пѣ ама сѣтѣн преѣлѣт с'аѣ сокотѣт кѣлтѣзіала подѣлѣі де ланцѣрѣі днтре Бѣда ши Пѣца адекѣ чѣнчі мѣліоане фѣорѣніі арцинт. Дн време де 18 ані кѣт с'аѣ лѣкрат ла Тѣпел, пѣмаі врео чѣнчі оаменіі ш'аѣ прѣтежѣит ѣіаца.

— Дн Назѣѣѣрг лѣнѣгѣ рѣѣл Сале, ѣн фелѣѣ де помадѣе пѣтѣтѣ ѣѣѣспромадѣе, маі ѣапте преалѣѣдатѣ, каре аколо се ѣнѣдеа дн тѣсѣрѣ фоарте маре, афлѣндѣсе кѣ кѣпрѣнде дн сіне фоарте тѣлт арцинт ѣіѣ каре стрѣкѣ сѣлѣтѣциі преа тѣлт, фѣ де

кѣтръ Магістрат опрѣтъ де а пѣ се маї пѣ-
теа вѣнде.

— Дн Фаврѣчеле дн Белѣѣ лѣкреазѣ
дн зѣмеле поастрѣ 1500 машѣне де авѣр, кѣ
пѣтере че се сокотеѣе дела 33,100 каї. Дн
анѣл трекут се днтѣмпларѣ кѣ ачелеа пѣмаї
доаѣ непорочїрї шї ачестеа прїп левевїреа
саѣ пегрїжа машїнїштілор, спѣргѣндѣсе
доаѣ кѣлѣрї.

— Дн Вїена се ард пе кѣте зн ан
150,000 стѣпжїнї де лемпе, — шї ачестѣ
маре кѣтѣѣїме о таїе пѣмаї мѣнї оменѣїї,
їар пѣ машїнеле ка пе аїреа.

— Вестїта Јоанпа Неуманн (скрїї-
тоареа) зїче днтрѣн артїкол ал сѣѣ пентрѣ
едѣкаѣїа фемеїаскѣ: Се кѣвїне ка фетї-
та а жѣпгѣнд а фїневасть, сѣ пѣ фїе осѣп-
дїтѣ а шї петрече вїаѣа пѣмаї кѣ спѣлатѣл,
фертѣл шї кѣрпїтѣл, чї еа словоѣѣ, шї
їѣвїтѣ шї чїнстїтѣ, ка прїетїпѣ а вѣрва-
тѣлї сѣ маї їа парте шї дн вїаѣа чеа маї
дескїеѣ соѣїалѣ кѣм шї дн чева шїїнѣе.
Нѣмаї ачї сѣ пѣ вїгѣм, кѣмкѣ тот че ла
вѣрват аре лок дн кап, ла фемеїе сѣ прїнѣѣ
рѣѣчїнѣ кѣ чева маї дн жос, адекѣ дн їнї-
тѣ, дн сїпѣ.

— Фемеїеле дакѣ сѣпнт вѣне, сѣпнт дн
чеа маї маре треаптѣ вѣне; їар челе реле
... пѣї че маї адѣога. Фемеїеле вѣне сеа-
тѣлѣ кѣ косїторїѣл дн Анѣїа, аѣ ачееаш
маркѣ, фїгѣра знї днѣер.

— Днпайнте кѣ кѣѣїва анї зн Кадїѣ
(жѣде) дн Боснїа пѣсесе окїї пе авереа в-
нїї преот креѣїїнеск, дар пѣ шїа кѣм лар
пѣтеа апѣка сѣл днкѣрче днтрѣн процес,
дн каре сѣ пѣ скапе декѣт кѣ перѣереа а-
верїї. Дечї фїїндкѣ нїчї зн сѣфлет пѣ се а-
фла, каре сѣ поатѣ тѣртѣрїсї чева рѣѣ а-
сѣпра преотѣлї, кадїѣл пѣ перѣѣ времеа,

чї адѣпжнд шї пе чеїлалѣї жѣдекѣторї (ас-
сесорї) ел се пѣсе дн чїлїм, адекѣ дн скаѣ-
пѣл жѣдекѣтореск шї хотѣрѣ а се фаче
днсѣпн пѣрѣторїѣ шї жѣдекѣторїѣ а прео-
тѣлї, пе каре дн шї кїемѣ сѣ стеа фадѣ.
„Попо! тѣ аї фѣкѣт дн вїаѣа та преа мѣлте
пелеѣїїрї, нїчї зна днсѣ пѣ есте маї маре
декѣт ачееа, кѣмкѣ попоренї тѣї дѣмїнека
мергѣнд ла вїсерїкѣ, калкѣ семѣпѣтѣрїле
оаменїлор.“ Преотѣл респѣнсе чїнстїт, кѣ
дѣнсѣл деспре ачееаста пѣр шї нїмїк, дечї
сѣр рѣга ка сѣ їсе арате атѣт пѣрѣторїї
кѣт шї марторїї. Кадїѣл днтѣрѣтат кѣ а-
чест рѣспѣнс дї репїкѣ: „Че? еѣ те пѣ-
рѣск шї еѣ сѣпнт марторѣл; аѣдеаптѣ!
кѣм кѣтеї тѣ а те дндої деспре кѣвїтеле
знї Кадї, каре дїне Чїтаѣ (картеа сѣѣптѣ)
амѣлѣ?“ Дн днтѣмпларе лѣпгѣ ачест
кадї шедѣа зн тѣрк вѣтрѣн кѣ тѣрбан алѣ
пе кап, каре днкѣ пѣрта вѣкѣрос тїтѣла де
кадї, крѣзжнд кѣ шї ел прїчене чева дн
леѣї. Преотѣл пострѣ астѣелїѣ стрїмторат
лѣѣ кѣраж дн невоїе, се репезї ла кадїѣл
prezident, дн рїдїкѣ дн скаѣн шї арѣпѣжн-
дѣл ла а парте, лѣѣ пе тѣркѣл чел вѣтрѣн
шїл ашеѣѣ дн скаѣнѣл челїї скос, адѣо-
гѣнд: „Тѣ днкѣ еѣї зн Совта шї Тѣрк,
доар' прїченї оарече дн леѣї, стѣї шї жѣ-
декѣ днтре мїне шї днтре кадїѣл, дакѣ
поате ел сѣ'мї фїе жѣдекѣторїѣ. Ла аче-
стеа кадїѣл дестронат стрїгѣ кѣ днвершѣ-
паре: „А тот пѣтернїкѣл Аллах сѣ апере
тронѣл чел сѣїпѣїт.“ Совта днсѣ дї зїсе:
Кѣвїтеле тале фѣрѣ Чїлїм (скаѣн де жѣ-
декѣторїѣ) нїмїк пѣ плѣтеск, пентрѣ-кѣ тѣ
аї жѣдекат дн контра леѣїлор фѣкѣндѣте
шї пѣрѣпн. Дѣпѣ ачестеа кадїѣл се до-
толї, їар Совта словоїї пе преот кѣ кѣ-
вїнте мѣгѣлїтоаре акасѣ. Ачї се адеверѣа-
зѣ ачѣа зїсѣ: Чел маї маре аре дре-
татеа дн партеа са. — —

Ф И Л О М И Л А *)

Филомила кѣтъ 'н вале
Прин дѣтравъ преа дѣос,
Драг' азѣ кѣ кѣтъ жале
Плѣнѣе гласѣ дѣрерос.

Еа съ веде кѣ ізъеце
Ка орѣ каре мѣритор;
Симте, кеамѣ ши дорече
Пе ізѣтѣ содиор.

Спѣне к' алѣ депѣраре
Пентрѣ еа есте зн кин;
Де 'нфокатаѣ сѣспинаре
Кодрѣл, крѣнѣл есте плин.

Цете цете ши охтеазъ,
Ши рѣсѣте валеа 'н дос
Ши пѣстѣл дн вѣазъ,
Де дѣрерѣ съ 'н сенѣнеазъ
Ал тѣеъ пент вѣжелѣос.

О тѣ драгъ пѣсѣрикъ,
Тѣ симѣи, спѣи кѣ шиѣ изѣ.
Гласѣл тѣѣ инѣм' арѣикъ
Шиѣ дѣ окѣ а те прѣви.

Тѣ прин тѣнѣраѣи кѣнтаре
Спѣи кѣ отѣл аѣи жос
Фѣр' а драгостѣи 'н фокаре
Е пѣстѣл, е тѣкѣлос.]

Арѣпатъ кѣнтѣреаѣ
Кѣт де тѣлте не ворѣеѣи;
Кѣт де тѣлт кѣвѣнтѣреаѣ
Ферѣчѣреа зѣгрѣеѣи.

Асфел драгъ днпрезѣлъ
Бпѣнд фок кѣ фок, вом фѣ
Ферѣче ши 'н вое вѣлѣ
Тот кѣрѣл кѣт вом трѣи.

*) Датъ маѣ днѣжѣ дн Кѣрѣерѣл де амѣе сексе.

Депѣртаѣи де ѣрѣчѣнеа
А лѣтѣи, де вѣкленѣи,
Лѣ вом веа амѣрѣчѣнеа,
Че адапъ пѣ чеѣ вѣи.

Чи дн лѣнѣе, тѣчере,
Ши поѣ кѣнтѣл вом тона,
Че спѣргѣнд грѣжѣ ши дѣрере
Тот атор ва рѣсѣна.

Пѣтар X. Ioanide.

Сѣферѣнѣеле Жѣнелѣи Вертер

Din Goethe.

Бѣкѣрѣеѣи дн тѣнографѣа Кѣрѣи алѣ Фр. Вал-
вазм. 1842.

Аша дар зн Бѣрват Ромѣн днпрепрѣнсе
кѣ ачеастъ кѣрѣчѣикъ а дескѣде Ромѣнѣи
ши пе исворѣл чел преавогат де идеѣ а ма-
релѣи поет Goethe, а кѣрѣи моарте тоатъ
Церманѣа о прѣви ка о пердере наѣионалѣ.
„Götz“ ши „Werther,“ ачесте доаѣ кѣрѣи а
ле лѣи Гете аѣ фост, каре дн чел днпѣтѣл
period а вѣеѣи сале лѣтераре прѣчѣнѣрѣ о
тѣраре ши мѣнѣнаре овѣеаскѣ. Ши ѣатъ
кѣ дн ачесте доаѣ кѣрѣи поѣ авем пе чеа
дн ѣртъ традѣсѣл дн ромѣнѣе аша де
вѣне, днкѣт поѣ чѣтѣнд традѣкѣи ши алѣ-
тѣрѣндѣо кѣ ориѣиналѣл, пѣлѣ дн ачест
чеас пе симѣим неодѣхнѣи де кѣрѣиозѣтате а
афла, пентрѣ че Традѣкѣторѣл ла о аша
немерѣтъ традѣкѣие пѣ шѣаѣ дескоперѣи ши
пѣтеле. — Днтрѣ адеѣр, орѣ каре ва ши,
кѣткѣ Goethe скрѣнд пе „Вертер“, аѣ авѣт
пѣзнѣмаѣ о пѣлѣ вѣе днпѣнтеа са дѣпѣ
каре шѣаѣ скос поезѣа, чѣ ел тотдеодатъ
о тѣлѣиме де идеѣ ши симѣемѣнте ле про-
дѣсе дн сѣне днсѣн, дѣпѣ релѣѣиѣле дн
каре се афла ел атѣнѣи, зѣк, орѣ каре ва ши
ачеаста, пѣ ва днтрѣрѣа а ши кѣѣиѣа ши а
чѣтѣ пе — „Вертер.“